

DOKUMENT			DIARIENUMMER
Riktlinje för nyttjande av artificiell intelligens			KS 2024-0964
BESLUTFATTARE	BESLUTSDATUM	BESLUT GÄLLER FRÅN	RÄTTAD
Generalsekreteraren	19 juni 2024	19 juni 2024	15 augusti 2024
UPPRÄTTAT AV	ANSVARIG AVDELNING		DOKUMENTTYP
David Axelson-Fisk	Avdelningen för gemensamma funktioner		Riktlinje

Riktlinje för nyttjande av artificiell intelligens

1 Om riktlinjen

1.1 Syfte och samband

Syftet med riktlinjen är att konkretisera hur policyn för nyttjande av artificiell intelligens (AI) ska tillämpas. Riktlinjen gäller oavsett om AI-lösningen utgörs av tjänster som Svenska kyrkan utvecklat eller externa tjänster som Svenska kyrkan använder i sin verksamhet. Medarbetare på den nationella nivån ska tillämpa riktlinjen också i samarbeten med andra delar av Svenska kyrkan.

Riktlinjen har bland annat samband med styrande dokument för informationssäkerhet och hantering av personuppgifter (dataskydd).

1.2 Målgrupp

Riktlinjen sammanfattar vad som förväntas av anställda på den nationella nivån samt förtroendevalda i kyrkostyrelsen och personer som utsetts till uppdrag i organ under kyrkostyrelsen (innehavare av förtroendeuppdrag) och andra personer som ingår i grupper/delegationer som utses av kyrkostyrelsen eller på delegation från kyrkostyrelsen.

1.3 Kommunikation

Riktlinjen publiceras bland kyrkokansliets styrande dokument i det organisatoriska teamet. Den publiceras också på Svenska kyrkans webbplats. Anställda som omfattas av riktlinjen förväntas använda dess innehåll när det blir aktuellt i förvaltning och utveckling av tjänster delge den för leverantörer och samarbetspartner

1.4 Uppföljning

Generalsekreteraren ska följa upp riktlinjen regelbundet.

1.5 Uppdatering

Riktlinjen ska ses över minst halvårsvis och uppdateras vid behov. Ansvarig för uppdatering är chefen för avdelningen för gemensamma funktioner.

1.6 Styrande dokument som upphör att gälla

Riktlinjen är ett nytt styrande dokument.

1.7 Bemyndigande

Policy för nyttjande av artificiell intelligens och 6 § arbetsordningen för kyrkostyrelsen.

2 Riktlinje

2.1 Alla perspektiv på möjligheter och risker ska tillämpas

Innan AI används, utvecklas eller tillhandahålls av eller genom i verksamheten ska den som beslutar om nyttjande säkerställa att en möjlighets- och riskbedömning först genomförs.

Möjlighets- och riskbedömningen ska åtminstone beakta följande perspektiv:

- *Operationellt perspektiv*
- *Ekonomiskt perspektiv*
- *Strategiskt perspektiv*
- *Etiskt perspektiv*
- *Följsamhetsperspektiv*
- *Integritetsperspektiv*

För att en AI-lösning ska få användas, utvecklas eller tillhandahålls av eller genom kyrkokansliet krävs att möjlighets- och riskanalysen visar:

- a) att AI-lösningen är ett lämpligt sätt att uppnå de möjligheter som eftersträvas,
- b) att dessa möjligheter väger tyngre än de risker som kan identifieras,
- c) att identifierade risker kan hanteras på ett medvetet sätt och
- d) att inga förutsebara risker medför oacceptabla skador om de realiseras.

De krav på beredning som gäller i kyrkokansliet inför att beslut ska fattas ska tillämpas i framtagningen av risk- och möjlighetsanalysen, så att frågan om att nyttja en AI-lösning utreds tillräckligt och att samråd sker med berörda.

2.2 Nivån av risk avgör var beslut om nyttjande kan fattas

Nivån av risk som identifierats i risk- och möjlighetsanalysen avgör på vilken organisatorisk nivå beslut om nyttjande kan fattas. Samma nivåer av risker tillämpas som de som anges i Europeiska unionens Förordning om artificiell intelligens (AI-förordningen):

Vid AI-tjänster med *minimal risk* får enhetschef besluta om nyttjandet utifrån resultatet av möjlighets- och riskanalysen efter samråd med avdelningschef.

Vid AI-tjänster med *begränsad risk* får avdelningschef besluta om nyttjande utifrån resultatet av möjlighets- och riskanalysen och efter samråd i ledningsgruppen.

Nyttjande av AI-tjänster med *hög risk* måste beslutas av kyrkostyrelsen utifrån resultatet av möjlighets- och riskanalysen. I beredning av sådant nyttjande ska samtliga avdelningar och stiftan inbjudas till samråd. Sådana lösningar får sedan inte användas utan att övervakas av ansvariga fysiska personer.

Om möjlighets- och riskanalysen visar att nyttjandet av en viss AI-tjänst innebär en *oacceptabel risk* ska tjänsten inte användas oavsett vilka möjligheterna är.

2.3 Regler om förbjudna behandlingar och krav på informationssamlingar

Allt nyttjande av AI-tjänster ska föregås av samråd med digitaliseringschefen.

Det är förbjudet att låta AI analysera informationssamlingar och data som:

Riktlinje för nyttjande av artificiell intelligens

- a) tillhör Svenska kyrkan men som inte har någon utsedd informationsägare som i förväg godkänt att AI får tillgång till informationen.
- b) innehåller uppgifter som enligt dataskyddsförordningen ska betraktas som känsliga.
- c) innehåller material som inte får röjas enligt kyrkoordningen eller lagstiftning.

Efter samråd med dataskyddsombudet kan undantag för förbudet i b) ovan göras gällande uppgift om medlemskap i Svenska kyrkan och kyrkopolitisk åsikt. Undantag beslutas av generalsekreteraren utifrån den risk- och möjlighetsanalys som gjorts.

2.4 Människlig kontroll

För att motverka risken att resultatet av AI är faktamässigt inkorrekt, avviker från Svenska kyrkans värderingar, otydligt, diskriminerande eller leder till oönskade resultat ska resultatet kontrolleras av en människa innan det publiceras eller läggs till grund för ett beslut.

2.5 Transparens

Där AI nyttjas i en process ska det anges att så är fallet, hur det görs och i vilken omfattning det sker. Detta gäller i både externa och interna sammanhang.

AI-tjänster får inte namnges på ett sådant sätt att en användare felaktigt tror att det är en människa som användaren har kontakt med.

Både goda och dåliga erfarenheter av nyttjande av AI-tjänster ska redovisas öppet.

2.6 Förvaltning av AI-tjänster

Innan en ny AI-tjänst driftsätts krävs att beroenden till det befintliga it-landskapet har kartlagts och att en nödvändig förvaltning är etablerad och resurssatt.

2.7 Kompetensutveckling

Utvecklandet av kompetens inom AI ska beröras när medarbetarnas kompetensutveckling aktualiseras.

Medarbetare som behöver använda AI i sitt arbete ska få nödvändig kompetensutveckling inom området.

Ingen medarbetare ska använda AI utan att själv behärska metoden och kunna ta ansvar för hantering av risker och säkerställande av möjligheter.